

עת"א 32376/04/19 - משה בורוכוב, נגד בית סוהר כרמל

בית המשפט המחוזי בחיפה

30 מאי 2019

עת"א 32376-04-19 בורוכוב(אסיר) נ' בית סוהר כרמל

בפני כב' הנשיא רון שפירא
העותר

משה בורוכוב, (אסיר)

נגד
המשיב

בית סוהר כרמל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית:

לפני עתירת העותר שהוגשה נגד החלטת המשיב בדבר הפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל בבית סוהר.

העותר הורשע בעבירות איומים, תקיפה הגורמת חבלה של ממש והתנהגות פרועה במקום ציבורי. הושתו עליו, בין היתר, שישה חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות (ת"פ 14189-06-15 של בימ"ש השלום נתניה). ערעור שהגיש העותר נדחה ונקבע כי עליו להתייצב לתחילת עבודות השירות ביום 01.01.18 (ע"פ 1030-04-17 של בית משפט מחוזי מרכז). ביום 12.03.18 ניתנה החלטה בדבר הפסקה מנהלית של עבודות השירות זאת לאחר שהתקיים שימוע במסגרתו צוין כי העותר לא התייצב לתחילת ריצוי עבודות השירות או נעדר מהעבודה ללא אישור הממונה, רכז, מפקח או רופא, והפר את תנאי עבודות השירות. צוין כי מדובר בעובד שירות אשר למעשה לא עבד כלל במסגרת עבודות שירות, טוען כי אינו מסוגל לעבוד בשל בעיות רפואיות. ביום 16.01.18 היה בוועדה רפואית אשר קבעה כי הוא כשיר עם מגבלות לביצוע עבודות שירות, אך למרות האמור אינו מתייצב לעבודה. לכן הומלץ על ביצוע הפסקה מנהלית וביום 12.03.18 הוחלט על הפסקה מנהלית ונשיאת יתרת העונש (6 חודשים בניכוי 1 יום) בבית סוהר.

העותר טוען כי הינו סובל מבעיות רפואיות ונמצא במעקב אורתופדי עקב פגיעה בגב כתוצאה מתאונות שעבר בשנים 2004 ו-2005. הוא סובל מכאבי גב כרוניים ומבקע טבורי. כמו כן מוגבל להרמת משאות עד למשקל מסוים על פי החלטה של לשכת התעסוקה. כן נטען כי העותר נמצא במצוקה כלכלית קשה ביותר. העותר התייצב ביום 01.01.18 לצורך תחילת עבודות השירות והציג את המסמכים הרפואיים שבידו וביקש שתמצא מסגרת עבודה המתאימה למצבו הבריאותי. לטענתו, נציג הממונה על עבודות השירות הבהיר לו ביום התייצבותו כי לא יחל בעבודות השירות עד שיובהר מצבו הבריאותי לאחר בחינת המסמכים שהציג. לטענתו לא הורה לו הממונה להגיע למקום עבודה מסוים לצורך התחלת עבודות השירות. בהמשך, לאחר שהציג מסמכים רפואיים בדבר מצבו, זומן לוועדה רפואית ליום 08.01.18

בסופה התבקש להמציא חו"ד רופא תעסוקתי. ביום 16.01.18 התייצב שוב בפני ועדה רפואית בסופה הוחלט שהוא כשיר לעבודות שירות עם מגבלות. לאחר הוועדה הרפואית זומן העותר לשימוע שלאחריו הוחלט על הפסקת עבודות השירות מהטעם שלא התייצב לתחילת ריצוי או נעדר מהעבודה ללא אישור. העותר טוען כי החלטת הממונה התקבלה מבלי שהוצג בפניו סיכום של בדיקת הרופא התעסוקתי. נטען כי בהתאם לגיליון השימוע, למרות שהעותר לא נבדק על ידי רופא תעסוקתי, נקבע על ידי שב"ס כי העותר כשיר לביצוע עבודות שירות עם מגבלות. נטען כי ההסבר לאי בדיקתו על ידי רופא כלל אינו ברור שכן בגיליון נרשם כי הוא לא נבדק על ידי רופא תעסוקתי "עקב כך שנמצא בעבודות שירות". נטען כי הסבר זה אינו ברור ודורש הבהרה. עוד טוען העותר כי הממונה לא יכול היה לקבל החלטה לפיה העותר יכול לעבוד במקום שיקבע, מבלי שתוצג בפניו בדיקת הרופא התעסוקתי, שכן בוועדה מיום 08.01.18 התבקשה בדיקה זו. נטען כי לאחר אותה ועדה רפואית מיום 16.01.18 לא הודעו לו תוצאות הוועדה והוא לא התבקש לעבוד במסגרת כלשהי, אלא הובהר לו כי הוא יעודכן בהמשך לאחר קבלת החלטה. לטענת העותר הוא כלל לא נבדק על ידי רופא במסגרת הוועדה הרפואית מיום 16.01.18. העותר טוען כי נעצר ביום 23.03.19 ומאז הוא מרצה מאסרו בכלא כרמל. הוא מבקש לבטל את החלטת הממונה ולהורות לממונה על עבודות השירות להציבו במקום עבודה המתאים למצבו הבריאותי ומגבלותיו. נטען כי כשהוזמן העותר לשימוע לא הבין את ההליכים. הוא היה צריך איש מקצוע שילווה את ההליך ויסביר לו את ההליך. לא הייתה לו כוונה לא לבצע את העבודות. הוא התייצב בפני הממונה והציג את המסמכים בתקווה שתימצא לו מסגרת שיוכל לעמוד בה בשל מצבו הבריאותי. הובהר לו שלא יבצע עבודות שירות עד שלא יוחלט לאיזו מסגרת הוא מתאים. הוא לא הבין ולא ידע על ההחלטה.

המשיב טוען כי לא נפל פגם בהחלטתו. נטען כי ביום 10.01.17 נשלחה חו"ד לבית המשפט בה נכתב כי הנ"ל נמצא כשיר מבחינה רפואית לרצות את עונשו בדרך של עבודות שירות במגבלה של הרמת משאות כבדים. רופא שב"ס לא מצא לנכון להפחית שעות עבודה מסיבה רפואית. ב-01.01.18 התייצב העותר לראיון קליטה והצבה, חתם על הכללים ושובץ לעבודה במועדון לרכיבה טיפולית. ביום הקליטה וההצבה נערכה לעותר שיחת בירור. עובד השירות הגיע עם מסמכים רפואיים על כאבי גב וטען כי הוא נכה ולא מסוגל לעבוד קשה. הוסבר לו כי עליו להתחיל עבודתו כפי שקבע בימ"ש, ישובץ למקום עבודה ועליו לדאוג לשלוח מסמכים רפואיים רלוונטיים. במקביל זומן ליום 03.01.18 לוועדה רפואית. העותר התייצב לוועדה הרפואית בשעה מאוחרת לאחר שהרופאה כבר לא נכחה במקום וזומן פעם נוספת ליום 08.01.18. ביום 08.01.18 התייצב בפני ועדה רפואית בה הוחלט כי עליו להמציא חו"ד רופא תעסוקתי לשם הערכת מגבלות בתעסוקתו. ב-16.01.18 התייצב שוב בפני ועדה רפואית בה הוחלט כי הוא כשיר לעבודות שירות עם מגבלות. נטען כי למרות זאת לא התייצב לעבודה וקיבל זימון לשימוע ביום 19.02.18 וחתם עליו, אולם לא התייצב לשימוע וגם בהמשך לריצוי עונשו. ביום 11.03.18 הומלץ על הפסקה מנהלית וביום 12.03.18 נקבעה הפסקה מנהלית.

לטענת המשיב, העותר לא עבד כלל במסגרת עבודות שירות והינו טוען כי אינו מסוגל לעבוד בשל בעיות רפואיות, דבר העומד בסתירה למסמכיו. ב-16.1.18 היה בוועדה רפואית שקבעה כי הינו כשיר עם מגבלות לביצוע עבודות שירות, אך לא התייצב לעבודה ולכן הוחלט על הפסקה מנהלית. נטען כי העותר הוצב לעבודה במקומות עבודה תוך הכרה במגבלותיו אך הוא בחר לא להתייצב. כן נטען כי נעשו אף מספר ניסיונות שיבוץ אך העותר לא טרח לממשם. נטען כי על פי לשון החוק נהיר וברור כי הרופא אינו עורך בדיקה אלא מקבל החלטה על בסיס המסמכים שבפניו ומשהעותר לא הציג כל מסמך המורה על אי כשירות במגבלות, הרי שהינו כשיר. לכן טוען המשיב כי ההחלטה בעניינו של העותר הינה סבירה ואף מתבקשת והעותר לא העלה כל פגם המצדיק התערבות ביהמ"ש.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי בנסיבות המקרה יש לתת לעותר הזדמנות אחרונה לקיים שימוע בנוכחותו ובנוכחות בא כוחו. אפרט להלן.

ראשית אציין כי במקרה זה נראה שהמשיב ביצע כנדרש את כל ההליכים ואין פגם מנהלי בהחלטה. עם זאת, לאור התנהלותו של העותר, אשר נראה כי לא ניסה להתחמק מביצוע עבודות השירות, אלא רק להציג את מצבו הרפואי בפני הממונה על מנת שלא ישובץ בעבודה שאיננה מתאימה, סבורני כי יש מקום להתחשב בנסיבות אלו ולקיים שימוע נוסף ואחרון. ככל הנראה קשיים אובייקטיביים מנעו מהעותר להתחיל לרצות את העונש שנגזר עליו וכפי שצוין, הוא ניסה להציג בפני הממונה את מצבו הרפואי, אך ככל הנראה הייתה אי הבנה כאשר הוא סבר שיקראו לו ולא ידע שעליו להתייבב לעבודות השירות.

כפי שצוין לעיל, העותר לא התייבב לשימוע, ככל הנראה משום שלא הבין את ההליך. כתוצאה מהאמור יתכן ולא הוצגו כל הנתונים הנדרשים בפני שב"ס ולא נשקלו כל הטענות הנוגעות לעניין. בנסיבות שבפני, ובמידה רבה לפנים משורת הדין, סבור אני כי יש לערוך לעותר שימוע נוסף ולשקול את טענותיו.

מאחר ולעת הזאת העותר הוא אסיר הכלוא ומרצה מאסר אני מורה כי האסיר יועבר אל הממונה על עבודות שירות לעריכת שימוע ולבדיקת כל טענותיו. השימוע יבוצע עד לא יאוחר מיום 2.6.19 כאשר ב"כ העותר יזומן לשימוע. לאחר השימוע תינתן החלטה חדשה ע"י הגורם המוסמך בשב"ס בעניינו של העותר.

ככל שלא ניתן לבצע את השימוע ולתת החלטה חדשה עד ליום 2.6.19 ישוחרר העותר ממאסרו כאשר בטרם שחרור יימסר לידי מועד לעריכת שימוע כאשר המועד שיקבע יהיה, לכל המאוחר, בתוך 15 ימים ממועד שחרורו.

אדגיש, למען הסר ספק, כי לעניין השימוע וההחלטה שתתקבל לאחר שמיעת העותר אינני מביע כל עמדה. מובן כי לאחר שתתקבל החלטה חדשה, ולפי הצורך, יוכל העותר לפנות בעתירה חדשה לבית המשפט.

המזכירות תשלח החלטה בדחיפות לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"ה אייר תשע"ט, 30 מאי
2019, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא